

Af *Kampmann* til handelsministeren:

„Agter ministeren — på baggrund af de vedtagne love om avancebegrænsninger for visse dele af erhvervslivet — at drage omsorg for, at forskellen mellem den gennemsnitlige indlåns- og udlånsrente (rentemarginalen) indsnævres?

Kampmann: Den aktuelle baggrund for spørgsmålet er handelsministerens manende appel her i folketinget til erhvervslivet om at være tilbageholdende med stigninger i omkostninger og avancer.

Det må være rimeligt, at denne tilbageholdenhed vises af hele erhvervslivet, og her kan man nære nogen betænkelighed, når man betragter den hidtidige udvikling i bankers og sparekassers rentemarginal, som er steget med henholdsvis $\frac{1}{3}$ og $\frac{2}{3}$ i de sidste 10 år. Denne stigning har givet mulighed dels for ikke altid særlig samfundsnyttige udbygninger af filialsystemet med deraf følgende store administrative omkostninger, dels for en betydelig stigning i bestyrelshonorarer, tantiemer og udbytter, ja, de sidste års bankresultater har endog været så gode, at man næsten har gjort undskyldning for dem. For at bremse denne udvikling og skabe lighed for hele erhvervslivet vil det være rimeligt at bremse stigningen i rentemarginalen, og det vil jeg gerne appellere til handelsministeren om at tage et initiativ til.

Handelsministeren (Knud Thomsen): De væsentligste indlånsrentesatser er fastlagt i en aftale, der er indgået mellem Danmarks Sparekasseforening og Danske Bankers Fællesrepræsentation, en aftale, som er anmeldt til monopolregistret i tilsynet med banker og sparekasser. Aftalen omfatter ikke udlånsrentesatser og fastlægger således ikke rentemarginalen, altså forskellen mellem udlånsrentesatserne og indlånsrentesatserne.

Afgørelsen af, om der skal gribes ind over for renteaftalen, træffes af tilsynet med banker og sparekasser, og en sådan afgørelse kan i lighed med monopolrådets afgørelser ikke indbringes for handelsministeren, men alene for monopolankenævnet og eventuelt for domstolene. Det er således alene tilsynets ansvar, om der på det bestående lovgrundlag gribes ind eller ej over for renteaftalen, og hidtil er tilsynet efter

forhandling med Nationalbanken og på dens henstilling af pengepolitiske grunde ikke skredet ind. Jeg har ingen bemyndigelser i så henseende.

Nationalbankens synspunkter med hensyn til aftalen og i øvrigt også med hensyn til den aktuelle rentemarginal vil være bekendt fra en offentliggjort skrivelse, som Nationalbankens direktion fremsendte til renteaftalens parter den 16. februar 1968, den dag, hvor aftalen senest blev fornyet. Det anføres heri, at det er Nationalbankens opfattelse, at de rentesatser, altså for indlånsrenter, der er fastlagt i aftalen, står i et rimeligt forhold såvel til diskontoen og øvrige rentesatser som til den effektive rente af obligationer med en så kort løbetid, at det kan sammenlignes med indskud i banker og sparekasser. Nationalbanken tilføjer, at det må påregnes, at pengeinstitutter, som yder højere indlånsrentesatser end omhandlet i aftalen, ikke vil kunne undgå efterhånden at måtte forhøje deres udlånsrenter. Nationalbanken må, siges det i skrivelsen, under de foreliggende forhold anse en yderligere rentestigning for pengepolitisk uhensigtsmæssig, da det er et led i de økonomisk-politiske bestræbelser gradvis at søge erhvervslivets rentebyrde lettet. Endvidere, tilføjer Nationalbanken, har Nationalbanken ikke kunnet se bort fra, at højere indlånsrenter end de aftalte i visse tilfælde direkte eller indirekte kunne svække pengeinstitutternes soliditet. Nationalbanken kritiserer således ikke rentemarginalen.

Dernæst vil jeg tilføje, at jeg er opmærksom på de problemer, der er knyttet til rentemarginalens størrelse, og herunder opmærksom på spørgsmålet om, hvorvidt de indlånsrentesatser, der er fastsat i aftalen, og udviklingen i sparekassernes og bankernes indtjening kan siges at være rimelig; men under hensyn til Nationalbankens synspunkter har jeg ikke fundet anledning til i forbindelse med de midlertidige prislove at foreslå lovbestemmelser med henblik på indgreb i rentemarginalen.

Kampmann: Jeg er selvfølgelig klar over, at monopoltilsynsmyndigheden for banker og sparekasser ikke ligger under monopoltilsynet, men under tilsynet med banker og sparekasser, og det rejser det første tillægs-spørgsmål, om denne monopoltilsynsmynd-